

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 170 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що днів крім неділі і руских свят о 5½ год. понодудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє.—

Рекламації неопечатані в вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надсланим» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Події в Туреччині.

(+) Силою подій на Балканським півострові, особливо в Македонії, був султан приневолений обновити конституцію проголошену ще в 1876 р., однак спершу опирав ся домаганю молодотурків, щоби й міністерство обновити відповідно сучасним потребам. Він усунув зразу десять міністрів, заступив їх іншими, покликав навіть іншого великого везіра, однак сі зміни не відповідали домаганям новітньої струї. Молодотурецке сторонництво, як небудь з самого разу поступало розважно і вистерігало ся всякого насильного перевороту, бажало, щоби окруженє султана творили люди молодотурецкого напрямку. Молодотурецке сторонництво виявило незвичайну силу і при всій лояльності супроти султана наперало на него так, довго, поки не повело ся довести до усуненя обновленого а до покликания нового міністерства.

Султан подав ся під напором молодотурків з огляду на грізне положенє в державі, прийняв просьбу о відставку великого везіра Саїд-паші і цілого міністерства і покликав на великого везіра Кіямілев-пашу, котрий зложив нове міністерство. Можна отже сподівати ся, що тим способом положено підвалини до нової доби спокійного розвитку конституційного ладу в Туреччині.

Замітно іменно се, що в перших ря-

дах поміж тими людьми, які приневолюють султана позбутися самовлади і стати конституційним володарем, стоїть духовний голова музулман Шеїх-уль-Іслям і стає наймогутнійшим оборонцем конституції. Він має з свого уряду розсліджувати, чи проголошені конституційні постанови відповідають засадам музулманської віри і висказав на основі корану переконанє, як і єго попередник в 1876 р., що конституція не супротивляє ся засадам музулманської віри і домагає ся, щоби зложена в єго руки на конституцію присяга була додержана. До сего очевидно спонукують Шеїх-уль-Ісляма не тільки формальні причини, але також та обставина, що в конституції бачить він одинокий спосіб до усуненя неладу і відсуття в державі і відродини турецкого народу з тяжкого занепаду. Замітно отже, що духовенство і військовість в Туреччині намагають ся, щоби отрясти державу з тих темних і лихих сил, які довели її до такого занепаду і намагають ся перевести реформи та приневолюють до сего султана. Отсей напрям надає силу теперішньому рухови і не може остати без поважного впливу на дальший розвиток подій.

Таким побитом сторонництво реформи взяло в Царгороді в свої руки провід а султан піддає ся єго вимаганям. Однак і дотеперішне пануюче сторонництво не є здає ся без впливу, а в останних

урядових проявах говорить ся багато про можливість реакції, котра находить піддержку в консервативних старотурках. Они після першого перевороту намагають ся найти вихід з сучасного заколозу в виключно політично-релігійній системі, яка має свою основу в корині і ісламі. Однак о скілько сі старотурецкі змаганя прибрали практичні форми і о скілько они числити можуть на піддержку широких верств народних, годі тепер ще се оцінити. Що такі крайно консервативні змаганя старотурецкі проявляють ся, показує та обставина, що молодотурецкий комітет і вірні єму генерали стягають військо в Адриянополі і в Царгороді, щоби не допустити з єго підмогою до такого консервативного замаху.

Особистий вплив султана, який спершу був так сильно проявив ся, тепер підупав, а навіть виявило ся могутнє змаганє, щоби усунути теперішнього султана Абдуль-Гаміда і на єго місце посадити єго брата Решад-пашу яко титулярного султана, а задля єго підхожовіку і малого досвїду додати єму братанича Юсуфа-ель-Седдіна яко конституційного регента.

В Македонії настала військова диктатура, котра не побоює ся навіть виступати з заявами зверненими проти султана, а головну ціль своїх змагань бачить в розповсюджуваню молодотурецкої ідеї і впливу на військо.

ОГОНЬ ЖИТЯ.

Оповіданє М. Чернявського.

I.

Уже минуло пів року, як я втратив посаду. Заробітку не було ніякого; зібраного за попередні роки, коли малась посада, було дуже мало. І нужда вигнала мене з сімєю на самий край города, де купчилась така сама біднота, як і я тепер.

Ми займали невеличку хатку, криту очеретом, що дивилась своїми трьома вікнами на широкий шлях і далі геть у степ. Степ був рівний, мов долоня і сірий аж ніби місцями чорний. Тільки де не де по нему брєніла тонкими голками молода рудовата осінна травичка.

Була вже пізна осінь. По небу сунули важкі чорні хмари і часом ніби припинялись над городом і лили, без краю лили на землю холодну сіру воду.

У всіх у нас було дуже не гарно і важко на душі і ми сиділи по цілих днях дома. Тільки Галя, дочка наша, не взираючи на непогоду, що дня ходила в гімназію. Колись весела, жартовлива, она тепер присмирїла і немов постарїла.

Коли я дививсь на неї — стомлену і мов зівялу — серце моє краялось від

болю, досади і гніву проти тих, хто скинув мене з посади, хто так тяжко образив мене і примусив і сімєю мою безвинно терпіти отсі злидні.

Але я почував себе безсилим, чув, що огонь життя пригас у мені, мов у прикрученій лямпі, і се ще більше гнітило мою душу.

На придачу занедужала наша прислужниця, дівчинка років п'ятнадцяти і пішла до дому. Ми zostались самі. Жінка порала дітий і хату, а у мене не підводились руки ні до якої роботи. Я сидів більше біля вікна і дивив ся на шлях і в степ.

По шляху, місячи багнюку, часом ішли і їхали люди. І мені здавалось, що й вони такі саме, як і я, засмучені й нещасні. А за шляхом, на витолоченій і випаленій в літку цілині, стояла коняка нашого сусїди—бандюжника і не паслась, а втупивши очи в далечинь, стояла нерухомо і тільки коли не коли махала куцим мокрим хвостом.

Она була стара і хора і вже не було надії на її поправку, тим то хазяїн і випустив її на волю...

Я дивив ся на неї і невеселі думи важко ворушились у моїй голові, думи про долю нашого брата, інтелігентного пролетарія. Так і нас, як і її,—коли витягнуть усі жили, коли використають на-

шу енергію, уживуть на уладженє своєї кар'єри творчі сили нашого розуму й духу, — «випускають на волю»: викидають з сімєю на улицу, на дощ і холод, а то й на голод.

Так я сидів одного дня уже перед смерком, коли побачив у себе під вікном якусь дівчину. Она дивилась на мене і щось мов питала, але в хату не було чути. Я махнув їй рукою, щоби підійшла до воріт, а сам накинув на себе одежку і вийшов до неї.

— Чи вам, дядю, не треба прислужки? — спитала ся она.

— Ні — треба. А ти наймаєш ся?

— Наймаюсь.

— Ну заходь, побалакаєш з хозяйкою.

То було дівча літ тринадцяти — блїде, аж синє, обшарпане — неначе тіло у неї сьвітилось крізь платя. Голова у неї була закутана великим старим платом, а на ногах були величезні зашкарублі чоботи.

Ми побалакали з нею, порадились з жінкою і взяли її за слугу.

(Дальше буде).

Становище Альбанців викликає також тривогу, бо вони недовірливо глядять на теперішню конституцію і боять ся втратити свої привілеї.

Взагалі однак сторонництво реформи не показує ніякої прихильності до виворотних змагань а оцінюючи спокійно сучасне положенє дораджує держати ся умірковано і виступає рішучо проти всяких прояв особистої непевности і проти забурень.

З Царгорода наспіли вісти, з урядового боку заперечувані, що молодотурецкий комітет напірає на абдикацію султана.

Огляд часописий.

(Галицький опозиційний голос про діяльність віденського парламенту і руских послів).

Ми вже після відроченя парлам. сесії висловили свій погляд на сі справи. Цікаво буде почути голос співредактора „Діла“, Лозинського, поданий в київській „Раді“. В статі п. з. „З порожніми руками“, котру наводимо, подає він лише об'єктивні причини сего висліді. Миж навпаки думаємо, що були й суб'єктивні причини, а іменно, що руский клуб своїм поступованєм не тільки не приєднав тих союзників, тих парламентарних сторонництв, на які спершу числив, але відчужив ся від усіх сторонництв і став безпомічним, а тому і безсилим. Алеж послухаймо, що пише п. Лозинський:

Сьогорічними літними фєрїями австрійського парламенту як раз кінчаєть ся перший рік діяльности сего „народного парламенту“, вибраного на основі чотирохчленної виборчої формули. Цікаво оглянути сю діяльність парламенту, наскільки продуктивною та корисною для народа она була.

З погляду правительства діяльність парламенту була очевидно корисна. Він хоч і з великою бідою, дуже часто при помочи правительственных наглих внесень, всеж таки виконав поставлене йому правительством завдане і поухвалював усе, що лежало в програмі правительства. Австро-угорска угода, бюджет, воєнний бюджет, побільшенє рекрутів красної оборони, підвишенє податків на спирт, — все те ухвалив парламент, показуючи таким чином свою здатність до праці. Навіть соціальна демократія, хоч мала таку силу, що нераз моглаб спинити ту чи иншу постанову парламенту, ні разу не скористувала ся сею силою, а задоволяла ся тільки зазначуванєм своєї опозиції. Одним словом, з діяльности парламенту правительство може бути зовсім вдоволене. І оно зазначило навіть те своє задоволенє, не закриваючи сесії парламента, а тільки перериваючи її, що має те практичне значінє, що послі цілі літні фєрї братимуть свої дьєти (по 20 К у день). А що се видаванє послам дьєт є неначе нагородою за їх „чемне поведженє“, се видно з того, що коли німецькі послі в Чехах грозили наглими внесеннями не дати змоги порішати всі ті справи, які правительство хотіло мати порішеними перед літними фєрїями, тоді оно пустило погрозу, що в такому випадку сесию закряє і пустить послів на літо без дьєт.

З діяльности парламента правительство вдоволене, певне вдоволені і ті послі, які на послованє дивлять ся як на дохідне місце. Але чи вдоволеніж ті, що вибирали послів, йдучи до виборчого акту з надїєю, що аж тепер, коли они загальним, рівним, безпосередним і тайним

голосованєм виберуть собі заступників, покращає їх доля, чи вдоволені широкі народні маси?

На се питанє може бути одна відповідь: они не мають з чого бути вдоволеними. „Народний парламент“ нічогосінько не зробив, щоб широким народним масам трохи хоч легше стало жити. Дорожнеча в Австрії зростає з дня на день, зростає так, що навіть середньо-заможному чоловікови з інтелігентної верстви важко прожити, — а однак парламент нічого не зробив, щобі плоди, потрібні до щоденного житя, стали хоч трохи дешевші. Тільки сіль подешевіла на два сотики на однім кільограмі (досі 1 кільограм соли коштував 22 сотики, а тепер коштує 20 сотиків), але тсеж таки ціна соли, рівнаючи хоч би з російскою ціною, зостаєть ся незвичайно високою. А инші плоди стають дорожчі і дорожчі.

На окрему увагу заслугує ціна цукру. Соціально демократичний клуб, згожуючи ся не робити правительству труднощій, виторгував подешевіне цукру, на який правительство мало знизити податок. І справді в парламентській комісії така ухвала пройшла, але міністер фінансів подбав, щобі палата послів виступила проти неї, і поки що справа стала. А тимчасом цукроварі задалегідь підняли ціну на цукор, щоб опісля, коли податок буде зменшений, знизити ціну якраз настільки, наскільки тепер підняли. Таким чином народ мав би ілюзію, що цукор справді подешевів, а фабриканти ще заробилиб. Алеж податок ще не зменшено, і фактично замість дешевшого цукру маємо дорожчий. Так закінчили ся поки що заходи соціально-демократичних послів коло подешевіня цукру.

(Конець буде).

Анатоль Вахнянин.

Листи до Панталеймона Куліша

пис. в р. 1869.

Подав

Кирило Студинський.

Зі Львова 27-го лат. Червня 1869.

Високоповажний Добродію!*

1. Відповідь відь англійського товариства прийшла вчєра. Енеральний агєнтєв одвітєв, що першємь діломь зі сторони товариства мусить бути перегляненє пєнтатєвхє черезь фєховихь людєй товариства. Агєнтєв сєй є тепєрь на инспєкції вь Чєхї; зь Лїпцєя прїбудє у Львївє и пєведє дальші пєртрактєції устнє. Радуєть ся вїнє тому ділу дуже и хотївє бї єго до кїнцєя довєстї (такє самє пїше). Коли, Добродїю, хочєтє мєнї якї инстрєкції дєтї то прошу о їхє скорєнько, статуть англїйського товариства вїстарєаєть ся Рєйхєрдєв Вїдєнський. Дїзнавєть ся я, що до сєго товариства бїблєйного англїйського дєють дєткї и найбїднїші зарїбнїкї на улїцї. Гарнє сє діло тай велїка заслуга пєредь свїтомь.

2. Прєшу о прїслєаннє давнїхь мєморєндївє до мїністерствє, бє думка моя, про котру згадавє я у 23 лїстєу, нє завмєрла, а жнє и сподїєсь, виконєю її діломь.

Клонюсь нїзєнько Добродїєвї Дєньковськомєу та оставїтє дужї намє.

Щїро прїхїльнїй

Наталь.

Отє що мавє пєчатєтї лїстє, якє прїшлє письмє відь п. Лєпєтїнськєй. Вона прїняла нашєу послїлку и прїслєла за її грєші. Сама вїїхєла наздєть у Росїю, тому и вїдвїчєає за її якїєсь п. Юрїнєвє по москєвськїй.

*) На долї: До Вп. Пант. Куліша у Вїдєнь.

Коли прїдє наздєть у Дрєзднє, тоді и подєстє мєнї новєу своєу адресєу, щобє вїслєтї ії „Правдєу“ бєзнєстєннє.

Щє чувєтї за кєнєць „Прїчєпї“, я подєю ії тепєрь до „Правдї“ нєнєчє на лїкї. Мєжє бє мїгє я вїднєстїє лїстєвнє прєстє до Варшєвї або до Нєчуєя.

Рєйхєрдєв згадуєвєть що радїєшє бї вїзлїєсь за пєчатєннє новєю завїтєу; я запєвїєвє прєшє и вь „Правдї“ такє, що зь вїдтїлє стєнємє письмє св. друкєвєтї.

Наталь.

XXV.

Зі Львова 5-го л. Лїпцєя 1869.

Високоповажний Добродію!

Вїщу зглядомь письма св. тає:

Агєнтєв прїхєвєть нїнькї и ужє бєчїєвєть ся зі мнєю. Кєзєвєть, що пєршє діло будє зі сторони товариства рєзємєтрїтї Пєнтатєвхє фєховїмї людємї. На тє вїдкєзєвєть я, що влєснє фєховї людє нєшї трудїлїєсь бїлє пєрєклєду и що бїльшє фєховїхь у насє нє мєє. Бєюєсь прєтє, щобє товариствє нє стрєтїлєсь дєрмє, то тїмь и діло пєчатєтї сє нє спїнїлєсь. Агєнтєв вїєвїєвєть мєнї вїтєтєкє тихь фєховїкїєвє и вїчїслїєвєть Нєумєвїчє, Гїнєлєєвїчє, Ілєєєвїчє (букєв. крїлєшєнїнє) и Брєнїкє. Ту подєвєть я єму крїтїкєу мєю на тємлїєвїєть людїєй тихь всїхь зглядомь нашєй бєсїдї. Нєумєвїчє, кєзєвєть я, нєучїєвєть ся у шкєлахь по руськї, на тєольогїї прїдбєвєть сєбї пєру сїгнїфїкєтїєвє слїєвє старєслєвїнськїхь, а вїдєтєкє нєучїєвєть ся якє пїєць на сєлї (вєь Пєрємїшлєнєхь) гєвєрїтї по Пєрємїшлєнєськї. Рєзємїєть ся, що по єврєєськї вїнєтє нї чїркє. Гїнєлєєвїчє є адєрєтєрємь старєслєвїнськїє и прєтїєвєнь вськїмь пєрєклєдємь; турєє вїнєтє зєєднє щє обє тїмь, щобє полєчїтї старєслєвїнськїє зь нашєю мєвєю. Хєчє є вїнєтє мєїмь прїєтєлємь, дєдєвєть я, однєкє вь интєрєсї пєрєклєду и товариствє нємєжє друкїє судь обє нїмь дєтї.

Ілєєєвїчє нє зєаю, однєкє на Букєвїнї мєйжє усє спїєть, п. Ілєєєвїчє якє лїтєрєтє вїхтє до сєї пєрї нє зєає. Прє Брєнїкє кєзєвєть я, що вїнєтє лїшєнь аркушє друкє пєєвїєвєть, та и сєй аркушє нє вїєвїєвєть рєзємє нїєкєго. У кїнєць дєдєвєть я щє и тє, що жєдєнєть сє тихь нє є лїнгвїстєю и що пєрєклєдчїкї св. Пїсьмєа зєкїнєтє іємь спєдїєсь тє сємє що и я, и стрєхєтємь ся вїддєтї своєу прєцїєу вь такє нєспєсїбнї рєкї.

(Конець буде).

Прєсїмє вїдновїтї пєрєдпєлатєу.

Новинки.

— Кєлєндєр. В нєдїлєу: русько-кєт.: Пєнтєлєєвїчє; рїмє-кєт.: Рємєнє. — В пєнєдїлєк: русько-кєт.: Пєрєхєрє, Інокєнтє; рїмє-кєт.: Лєврєнтїє м. — Вї втєрєк: русько-кєт.: Кєлєвнїкє м.; рїмє-кєт.: Сєзєннї Д.

— Лїчєлє вїстї. Крєєвїєй мєршєлєк гр. Стєнїєслєв Бєдєнїє пєвєрнєвє до Львєвє і обнєєвє урєдєвєнє.

— Дєпїєсь з Пєрєхєнїкє. Днєє 2. чєрвєцє с. р. вїдбудїє сє в Пєрєхєнїкєу зєгєлєнїє збєрє Чїтєлєннї „Просьвїтї“ пїд прєвєдєм гєлєвї о. Д. Бєдрєєвїчє. Гєлєвнїєм ділєм мїнєвшєго вїдїлєу чїтєлєннї бєлє оснєвєнє в тїє мїєстєчкєу Руськєй кєсї пєзїчєкєвєй днєє 5. мєрцєя с. р., котрє дєєє гарнє рєзвїнєлє сє. Обєрєт кєсєвїєй дє мїєсєцє сєрпнєя вїпєсїєть 40.585 К 55 с. Кєсє стєїтє пїд рєвїзїєю „Крєєвєго Сєюзє Рєвїзїєнєго“ а нєлєжїєть дє „Крєєвєго Сєюзє Крєдїтєвєго“, дє отрїмєлє крєдїтє і всї рєдї прї оснєвєнєу. Сє з прїзвєнєм нєлєжїєть зєзнєчїтї а тєкєж і сє, що отрїмєлє крєдїтє в „Руськїй Шчєднїцї“. Кєсє нє сїхє окрєєнєх гєлїцїкєй Русї пєпрї пємїчє єкєнємїєчнєу прїчїнїєє сє

богато до освідомлення національного. До розвитку каси причинився багато Всесв. о. др. І. Гробельський, крилош. в Станіславові, вступивши в члени з більшим числом уділів. Взагалі порохицька Русь дуже багато завдячує у своїм розвитку сему Достойникови Церкві. При тій нагоді роздав голова читальні премії з фонду Всесв. о. крилошанна шкільним дітям, що виказалися добрим успіхом в науці. Тепер дістали по 10 К отсі ученики: Йосиф Фіголь, Таціянна Шуплат, Марія Карпак, Герміна Осада. Родичі і діти сею веселіванкою були вельми урадовані. — Опісля вибрано новий виділ, а властиво затверджено давний. По відсвітанку народного гамню „Ще не вмерла Україна“ учасники зборів піднесені на душі розійшлися домів. — На день 16. серпня заповів в Порохицьку звіт із своєї діяльності посольської др. Данило Стахура.

— „Дикі“ Гуцули а „культурні“ гуралі. Недавно подав в „Słowa polsk-im“ якийсь павок в дописи з Ворохти факт, що оден з тамошних Гуцулів виваймив одному літникови мешканцю за дуже високу ціну, а коли оно показалося „нехлюйним“ і згаданий літник зажадав звороту грошей, щоби деінде перенестися, тоді Гуцули почали відгрозувати ся так, що сей літник і его родина були в обаві о своє житє. З сего приводу назвав дописуватель з Ворохти Гуцулів „дичио“. Сей факт, хоч би й правдивий, не дає ще права видати такого суду о всіх Гуцулах. За те инший дописуватель з Закопаного подав в ч. 366. „Słowa pol.“ такий образок, який достаточо характеризує моральну вартість закопанських гуралів. „Oburzającym jest zachowywanie się górali tutejszych wobec nieszczęścia, któremu uległ ktoś w górach. Żądają sum niebываłych za udzielenie pomocy, gotowi nie mogącego się opłacić, zostawić na pastwę losu. Towarzystwo tatrzańskie, które tak wiele dla ułatwienia zwiedzania gór już uczyniło, które potrafiło zorganizować przewodników i trzymać ich w karności, powinno jak najrychlej przystąpić do zorganizowania bezpłatnej pomocy dla tych, którzy ulegli jakiemu wypadkowi w górach. Górali w których chęć zysku przytłumiła uczucie miłości bliźniego, należy zmusić do szybkiego niesienia pomocy“.

— **Свій до свого!** Сей поклик у нас на ділі є пустою фразою, якою кождей інтелігентній Русин залюбки резонує, але навіть половина з нас після неї не поступає. Ощадности складаємо в чужих касах, у всякі товари, які можна дістати у свого купця, заосмотрюємо ся в ненаших торговлях, наші ремісники доставляють своїх виробів всім, лише не Русини і т. д., ітд. А як часом хто з нас купить щось у свого, то наріканем і критикою сто раз більше зашкодить торговцеві, чим варт був цілий ним куплений крам. Похвалити свого, мовляв, не треба, але осудити можна, бо нераз не стає теми до говореня. Не во гнів кажучи, львівська інтелігенція дуже мало попирає своїх купців, ремісників і промисловців. За те інтелігенція провінціоанальна сільська, як духовна так сьвітська, уважає своїм обовязком будучи чи у Львові чи в більшим місті на провінції, як є руский sklep, лише в нїм купувати. Відносини під тим зглядом мусять з часом і у Львові змінити ся на ліпше.

— **Красв. шпиталь в Снятині.** Іменованій директором кр. шпиталю в Снятині, др. Вальселебен, не прняв номінації, а красвий виділ розписав новий конкурс на те становище.

— **З народного житя в Буску.** В червни устроено заходами „Сокола“ в Буску величавий народний фестин. На громадській площі зібрало ся до півтора тисяча народа, переважно селян і міщан. По фестині відбув ся маніфестаційний похід „Сокола“ при звуках сокільського маршу через місто. Чистий дохід понад 100 К призначено на справленє прапора. Дня 2 серпня відбуло ся заходами читальні „Просьвіти“ в Буску аматорське представленє „Вихованця“. По представленю бавлясь молодіж до рава. Чистий дохід 100 К припадає на відреставрованє салі читальняної. Не-

давно засновано в Буску повітове товариство господарско-кредитове „Віра“, стоваришенє зареєстрованє з обмеженою порукою. Просить ся дооколичних патріотів поагітувати між селяньством, щоби вступало в члени.

— **Відгомін убиства намісника.** Окружний суд в Сяноці засудив дня 31. липця учителя з Римадова, Михайла Винярського, на три тижні арешту за похвалюванє злочину Січинського. Винярський мав сказати: „то було до предвидженя і давно належало ся“.

— **Град.** Село Хотиліоб коло Чесанова навістила дня 30. липня градова туча і знищила до решти всі землеклоди, що остали по приморозку в червни. Град падав всего 15 минут і був величини волоских оріхів. Рівночасно зірвав ся вихор такий, що перевертав вози із збіжем і виривав дерева з коріннями. Населенє тепер в розпуді, бо грозить голод.

— **Корсо у Львові.** На другий рік буде мати Львів на кількох першорядних улицах і площах ясне освітленє луковими лампами електричними. Таке сьвітло дістануть Гетманські вали, пл. Марийська, Галицька і Бернадинська.

— **Наукову стипендию** на подорож до Греції і Італії дістав з міністерства просьвіти професор руско-нім. гімназій в Чернівцях, Володимир Кмицикевич.

— **Вистава глиняних виробів.** В листопадї в Петербурзі організує ся величезна вистава глиняних виробів, на якій будуть показані зразки не тільки артистично-промислових виробів для протипожежного будованя, наприклад, черепиць та інших матеріялів для сільських хат. Крім того, на виставі буде російський історичний відділ. Далі на виставі буде вноряжений конкурс всім російским художним школам по відділу гончарства. — Можеб і Україна виступила із своїми гончарскими виробами?

— **Вечір на учительских курсах.** Дня 3. серпня на київских учительских курсах, у лугинській школі, відбув ся літературно-музично-вокальний вечір. На вечері, між иншим, брав участь кобзар Іван Кучеренко, з Харківщини. Виконав він думи: „Про смерть Богдана“, „Прощанє козака з бандурою“, „Плач невільників у турецкій неволі“, „Морозенка“ та інші. Чудове виконанє Кучеренка зробило величезне вражінє на публику. Успіх він мав великий. Окрім бандуриста, співав дуже гарно українські пісні хор курсистів під орудою Ол. Кошиця: „Ой зза гори вилітали орли“ (муз. М. Лисенка), „Ой 1791 року“ та „А хто бачив, а хто чув“ (муз. О. Кошиця). Деклямація та інші співы були московські.

— **Про сьогорічний врожай і можливий посів озимини на Київщині** лише „Рада“: Ще з весни сьогорічний врожай, особливо озимини не викликав ні в кого рожевих надій, а погана погода, що потім зайшла, не дала хлібови не поколосувати ся, досягнути. Перед початком жнив яскраво визначилося, що жита й озимої пшениці нового врожаю як для харчових потреб, і для насіня хліборобам в біжучому році далеко не вистарчить. Щоб допомогти людности п. київський губернатор в свій час наказав зіздам мирових посередників і повітовим справникам обрахувати на місцях і подати єму певні відомости, скільки саме недоставатиме у селян озимини на насіння. По мірі того, як від зіздів та справників надходили потрібні відомости, они групували ся по кождому мировому участку даного повіта, а потім їх розглянула спеціальна харчова нарада київського-губерняського в справах селянських присутствія, в засіданю 22. липня. Народа констатувала, що недостача озимого насіня в тій чи иншій мірі помічає ся по всіх повітах губернії. Харчова нарада в кінці висловила ся, що ся недостача зерна на насіння підрахована здебільшого приблизно, в дійсности одмінити ся в краший бік, али всеж вона буде велика і через те негайно треба вжити всіх засобів, щоби нужду селян в насінї за часу було задоволено. — Требаб, щоби і у нас в Галичині про се подумано, а подбати про те є обовязок послів.

— **Ческий чортик.** Неприємного чортика вшкварив австрійській чекарни якийсь монетар

ческий. Як звісно, вичеканено з причини цісарского ювілею цілі серії ювілейних монет, причім зі сторони ческої реклямовано, щоби бодай на частині тих монет узгляднено ческого гербового льва. Реклямація була безуспішна але рисівник, що ритував штанду на однокоронівку „укирив“ того льва в подобу званих під німецькою назвою „Wexilbilder“ образків, в той спосіб, що обернувши монету бюстом цісарским до долу можна дуже легко добачити ческий герб в зачерку. Чортика того спостережено доперва в два місяці по випущеню корон в обіг. В офіціальних кругах поветало з того велике заклопотанє, якого вислідом є факт, що ювілейні однокоронівки поволи незначно вицофують з обігу. Що сталося з монетарем, про се не доносять німецькі письма, з яких ся вість походить.

— **Дрібні вісти.** В Підлужи коло Станіславова згоріло оноді 10 селянських загород. — Наслідком зливного дощу виляла оноді річка Гучна в Лошневі коло Теребовлі і забрала млин та кільканаїцять штук худоби. — П. С. Демант дістав концесию на другу аптику в Чорткові.

Оповідки.

— **Репертуар львівского руского театру в Косові.** (Салю „Сокола“. Ще 2 вистави).

В неділю дня 9. с. м. „Невольник“ історичні картини зі спів. в 5 діях М. Кропивницького.

Білети продає „Народна Торговля“, а від 6. години в день вистави каса театру. Початок точно о год. 7. вечером (сер.-евр. час).

— **Іспити зрілости в учительских семінариях** в осіннім речинці відбудуть ся: для кандидаток учительского званя в Кракові 24. вересня; для кандидатів і кандидаток в Ряшеві 26. вер.; для кандидаток в Перемишлі 23. вер., для кандидаток у Львові 15. вер. Речинець письменних іспитів назначать дирекції дотичних заведень, іспити зрілости відбудуть ся в мужеских семінариях: у Львові 14. вересня, в Кракові 21. вер., в Коросні 17. вер., в Ряшеві 7. вер., в Самборі 11. вер., в Сокалі 7. вер., в Станіславові 15. вер., в Старім Санчі 18. вер., в Тернополі 21. вер., в Тарнові 14. вер., в Заліщиках 23. вер.; в женьських семінариях: у Львові 15. вер., в Кракові 25. вер., в Перемишлі 22. вер.; в прив. женьських семінариях з правом публичности: Софії Стшалковскої у Львові 16., а Фр. Прейзенданца в Кракові 24. вересня.

— **Поправки похибок.** В ч. 169. „Руслана“ в фейлетоні „Боротьба самоуправи“ з „Okna w pokojowej izbie duże, w izbie duże“ м. б. „O. w p. i. dwie, w i. dwie“; з „siekiere, kocioły“ м. б. „siekirę, kocioł“; з „odjechali“ м. б. „odjeli“.

Наука, штука і література.

— **Популярна біографія Т. Шевченка.** Д. Сергій Єфремов недавно написав українською мовою популярну біографію Т. Шевченка: біографію має друкувати видавничя комісія київської „Просьвіти“.

— **Фрідріх Шілер.** Вільгельм Тель. Драма на 5 д. З німецької мови переклав Б. Грінченко. 111. ст. Київ, 1908, ц. 30 коп. — Вічно живий і молодий твір Фрідріха Шілера — „Вільгельм Тель“ раз-ураз будитиме в народі его пригнічені пориваня, найкрасші, найяснійші. Образ з часів боротьби маленького швайцарского народу за свою незалежність ще довго буде для многих народів, близьким, знакомим. І через те напів казковий образ швайцарского заступника за народню правду Вільгельма Телля являє ся, так сказати, загально-народним героєм, улюбленим ватажком, бо й справді вік „Гесслерів“ ще не минув у многих закутках сьвіта Божого. От через що й не можна не витати появи сеї книжки та ще в такому чудовому перекладі, як Грінченків. Визначає ся переклад Б. Грінченка тим, що в нїм дуже добре сполучені дві заслуги перекладних праць сьвітової літератури: літературність, якої вимагає такий твір і его попу-

лярність, що дуже потрібна оповіданям про народних героїв. Простота перекладу (не ритмованим віршом), цілком народний спосіб висловів, робить переклад „Вільгельма Телля“ легким для читання. Тим більше сей характер перекладу зручний для вистави.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

„Красная рубаха“ і „русскіє“ у Львові.
(Історично-критичні замітки й ревеляції).

(Дальше).

Серед їди, очевидно, виголошували наші галицькі істинно-русскі безустанно огнисті бесіди, вперед одначе веліли членам „кружка хуліганоф“ позатикати вікна бурсацькими сівниками. Наслідком того повіяло було на сали певними непримними „духами“ (як казав гр. Бобрінский), одначе було о стілько добре, що тепер ні одно слово не могло дістати ся на улицю, де могли прецінь ходити українські шпігуні...

Не подаємо тут докладного звіту з промов наших кацапських матадорів, — всі вони були великоліпні, огнисті і рішучі, горіли сьвятою любовю до усього Славянства, розуміють ся окрім Українців і Ляхів. При тім, очевидно їли гості як сибірські вовки, а пили як арабські верблюди. Кульмінаційною точкою забави було торжественне удекороване істинно-русских візнаками, „кружка хуліганоф“, чо-го довершив власноручно сам голова г. др. Лисик, привязуючи „очкурюмъ“ до камізелюк високих достойників „запонки от штаноф“. Не менше торжественною хвилию було, коли др. Дудрикевич вручував істинно-русским свої фотографії, зняті сейчас після неблаго-вонного інциденту в Стопчатові... Істинно-русскі були тим зворушені до краю, лобизали ся сидячи (з великого зворушення не могли встати) з новим кацапским мучеником за істинно-русскі ідеали і запевняли його, що велють сьвятійшому Синодови попри о. Здавидяка ще й д-ра Дудрикевича непримінно канонізувати. Усі аж розплакались...

Зворушуючу хвилю перервав славний політик і депутат із Вєни г. Шмарок. „Братя хуліганушки“ почав він, звернений до доблестної істинно-русскої маладьожі, що зі сьвіжими нумерами „Нової Живні“ в кешенях лежали вже з надто великого зворушення де хто міг поруч казаків. „Тепер здрастуйте: — ми старші, підемо в „другий зал“ радити над спасенем нашої бідної отчизни. Не держайте, братя, перервати силою наші наради, бо істинно реку вам — зуби вибію“. Се останне »великое слово« рекли і інші маститі кацапські патріоти і пішли з великим трудом, усі були сильно зворушені... до сеюї салі.

Тут замкнув др. Дудрикевич власноручно усі двері, оглянув вікна, столи, шафи і перечеисливши для безпеченьства зібраних штабовців в числі 12 (окрім істинно-русских) так промовив:

„Господі! Братя-хулігани! Русь упадає! Буря йдють! Нагайок мало, рублів не хватаєт! Горе нам окаяним! А в Галіцї ще крупнійшое горе! Японцов-революціонеров, здесь нет, но за се есть украинци, трастя їх матери. А они хуже Японцов, хуже революціонеров, даже хуже самого дїявола. Ми здесь авангардою усеї св. Руси. З одного боку ідуть на нас Ляхи, з другого украинци. Коли ви нас не поратуете, голубички (себто настоящі істинно-русскі), то непримінно пропадемо, пропаде уся св. Русь“. І почав плакати ревними сльозами. А коли втихомирив ся, говорив дальше:

„У нас готові пляни, як спасати св. Русь. Коли господа ясновельможні пани позволят, то г. г. Шмарок, Хлебхтїцкой, Здавидяк і Лисик відчитаютъ здесь свої еляборати“.

„Харашос“ — гукнув ген. Владиміров. — Конєць буде.

Телеграми

з дня 7. серпня.

Париж. Франц. міністер скарбу Цельо поїде з Царгорода, де тепер перебуває яко гість франц. амбасадора, до Румунії, а звідтам на кілька днів до Відня.

Париж. В політичних кругах ходить чутка що цар відвідає в сім році Францію, але до Парижа не приїде.

Білгород. Кружляє чутка, що князь Микола черногорский в осени зрече ся престола на річ ки. Давила.

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ

Готель, реставрація і карація — ріг ул. Сикстуской і Косцюшка у Львові.

Приїхали дня 8. с. м.: Марія Геців, Болехів; Стефанія і Михайло Романшин, Дроботів; др. Максиміліян Френкель, Журавно; Тит Решетилевич, Косів; Генрич Заваль, Київ; Богдан Левицкий, Коломия; Филимон Метелля, Бережани; др. Антін Терлецький, Рогатин; Вацлав Соколовский, Винниця (Росія); Лев Гершдерфер, Дрогобич.

Оголошенє для Хліборобів!

Довідуємо ся на жаль, що несовісні гандлярі штучними навозами в сей спосіб ошукують рільників, що накидують ему який небудь навіз, а розумієсь, лихий, без взгляду на се, чи він відповідний на рілю чи ні. Щоби охоронити нашого рільника від такого визиску, оголошуємо, що **Спілка для господарства і торгівлі в Перемишлі** зовсім дармо порадить кождому, який потрібний є навіз на его рілю, належить тільки подати в приближенно прикмети рілі, а іменно, чи она легка чи тяжка, чи перемакальна чи ні, чи середно лиха чи зовсім лиха. Хто не хоче дати ся визискати, най користає з готовости поради нашого одинокого в тім роді **Спілки для господарства і торгівлі в Перемишлі**.

РУСИНИ! Ждайте у всіх трафінах, торговлях і крамницях лише тутон і паперціє з першої галицько-рускої фабрики Егєна Біліньского в Збаражи.

З доходу сеї фабрики йде 35% на будову церкви в Сеняві, 10% на школи і бурси тов. педагогічного, а 5% на свроти і вдови по сьвященниках.

Держім ся покликю:

Свій до свого!

Жорелі (априкози) найкрасшої якості, столової, щоденно сьвіжо зривані 5 клгр. franco 3 K 50 с, яблока, грушки і сливки franco 3 K 70 с.

Л. Альтнай (L. Altneu), Заліщики 4.
(15—15)

Кураційний і столовий виноград найкрасшої якості, щоденно сьвіжо зриваний, 5 кільограмова пачка franco 3 K 50 сот.

L. Altneu, Versecz 4. Ungarn.
(4—12)

Поручає ся дешево і совісне
Артистично ритівниче заведєне
А. ЗІГМАНА
— у Львові, ул. Сикстуска ч. 14. —
Робітня металевих і кавчукових печаток.

Монограми, герби і всякі гравури — вивіски ритовані і лянї, прасовані бляхи для сторожий і товариств. — Поручає ся яко доставець ріжних руских товариств і Урядів парохіяльних. (38—?)

13. серпня пращальне представленє.

Цирк К. Сірот

у Львові, пл. Збіжева.

В неділю 9. серпня

== 2 великі представлєня ==

для дітий і війскових половина ціни.

Змаганя силачів по по пол.

Вахтуров	проти	Михайлова
Давмас	"	Поплавского
Філіп	"	Пільковского
Піерер ля Кольос	"	Гаджі Галлія

вечером

Циганевич	проти	Питлясінського
-----------	-------	----------------

Рішаючі змаганя

Абс П.	проти	Шнайдера
--------	-------	----------

Гаджі Галіль	проти	Вебера
--------------	-------	--------

Працюйте і шпільте!

Товариство взаємного кредиту

„Джістер“

стоваришенє зар. з обмеженою порукою у Львові.

приймає вкладки на книжочки щадничі на 4%, уділяє позички на скрипти за ітабуляцію на 6 прц.; і сплату розкладає на 10 до 15 літ (при 30 ратах піврічних виводить рата амортизаційна на капітал і відсотки 5 K 8 сот. від кождих 100 K позички.

Векселі приймають ся тільки «3 місячні, з 3 підписами, на 6 прц. до 7 прц.

Членами можуть бути позичку і дістати тільки члєни обезпечєні в «Джістрі».

З зисків уділив „Джістер“ на публичні добродійні цілі квоту 45,835 корон.

Вкладки	2,795,183 K.
Позички уділені	3,410,684 K.
Удїли члєнські	234,398 K.
Цїнні папєри	130,452 K.
Фонд резервовий і инші	43,842 K.
Льокації	182,206 K.

Канцелярії Товариства при ул. Рускій ч. 20 отворєні перед полуднем від 8—2 год.

Розклад залізничних поїздів

важний від 1. мая 1908.

До Львова приходять з	в часі				
	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночи
Кракова	5:50	8:55	1:30	5:45	9:50
Кракова	7:25	9:50	—	8:40	2:30
Ряшева	—	—	1:10	—	—
Підволочиск	7:20	12:00	2:15	5:40	10:30
Черновець	8:00	—	2:05	5:57	9:30
Черновець	—	—	—	—	12:20
Станіславона	5:40	—	—	—	—
Коломїї	—	10:20	—	—	—
Стрия	7:29	11:43	3:50	—	11:00
Пустомит	7:29	11:43	3:50	—	11:00
Самбора	8:00	10:30	2:00	—	9:10
Любїня	8:00	10:30	2:00	9:10	—
Рави рускої	7:10	12:40	4:50	—	—
Янова	8:26	1:15	5:00	9:25	10:10†
Брухович	7:10	—	12:40	4:50	8:20
Брухович	8:15	—	—	—	—
Зимної води	5:50	7:25	1:10	5:45	9:50

Зі Львова відходять до	в часі				
	рано	перед пол.	по полуд.	вечер	в ночи
Кракова	3:50	8:25	2:45	7:00	11:15
Кракова	—	8:40	6:12	7:35	12:45
Ряшева	—	—	3:30	—	—
Підволочиск	6:20	10:40	2:16	7:45	11:10
Черновець	6:10	9:35	2:23	—	10:38
Черновець	—	—	—	—	2:50
Станіславона	—	—	—	2:40	—
Коломїї	—	—	—	6:03	—
Стрия	7:30	—	2:25	6:42	11:25
Пустомит	7:30	—	2:25	6:42	11:25
Самбора	6:00	9:05	4:00	—	10:45
Любїня	6:00	9:05	—	4:00	10:45
Рави рускої	6:14	11:05	—	7:10	11:35†
Янова	6:58	9:15	1:35†	3:35	6:30
Брухович	7:21	11:05	—	—	—
Брухович	6:14	—	3:35	7:10	11:35†
Зимної води	3:50	8:40	3:30	7:35	11:15

ЗАМІТКА: Поспішні поїзди печатані товєстим друком. — Поїзди їдучі лише в недїлі означєні †.

